

اهمیت نوافل و نماز شب در رشد و تعالی انسان / امام صادق (ع) شرف و عزت مومن را در چه می داند

بر اساس آیات و روایات، انسان اگر بخواهد اراده قوی داشته باشد و در تصمیم گیری با مشکل روبرو نشود و در زندگی سرافراز باشد باید در شب ها و بین الطلوعین بیدار باشد و به عبادت خداوند مشغول شود.

بر اساس آیات و روایات، انسان اگر بخواهد اراده قوی داشته باشد و در تصمیم گیری با مشکل روبرو نشود و در زندگی سرافراز باشد باید در شب ها و بین الطلوعین بیدار باشد و به عبادت خداوند مشغول شود.

به گزارش خبرگزاری مهر، پیامبر اکرم(ص) می فرماید: آن قدر جبرئیل درباره نماز شب به من سفارش کرد که گمان کردم نیکان امت من شب را نخواهند خوابید. بر همین اساس برای نوافل فضیلت بسیار است بلکه در بعضی روایات ترك آن را معصیت شمرده اند و از بعضی از روایات استفاده می شود که سیره رسول خدا(ص) بر پنجاه رکعت جاری بوده و تاکید بسیار به نماز شب و نماز ظهر شده است. گفته شده از اعمالی که در سازندگی انسان نقش بسیار داشته و در تقویت اراده اثر فوق الهاده ای دارد نماز شب است. قرآن کریم به بیداری شب و طلوع فجر اهمیت فوق العاده ای داده تا جایی که بدان قسم یاد می کند؛ قسم به طلوع فجر به شب های ده گانه، قسم به نماز شبی که در دل شب خوانده می شود دو رکعت آخر شفع و یک رکعت آخر وتر نام دارد و قسم به آخر شب. در جای دیگر می فرماید: قسم به آخر شب و قسم بین الطلوعین.

در سوره های دیگر قرآن هم از این نوع جملات وجود دارد و این سوگندها در قرآن دلیل اهمیت مطلب است که بیداری شب اثر فوق العاده ای در روح و روان انسان دارد. مشکلات زندگی روزانه که از جهات مختلف توجه انسان را به خود معطوف کرده و فکر آدمی را به وادی های گوناگون می کشاند به گونه ای است که نمی گذارد انسان در نماز توجه و حضور قلب کامل داشته باشد، اما در دل شب و به هنگام طلوع فجر و فرونشستن غوغای زندگی مادی و آرامش روح و جسم انسان پس از ساعتی خواب و در آن محیط آرام و دور از هرگونه ریا و خودنمایی، حضور قلب و توجهی خاص به انسان دست می دهد که این هنگام با خداوند راز و نیاز کردن و سر بر خاک نهادن فوق العاده روح پرور و تکامل آفرین است.

به همین دلیل دوستان خدا همیشه از عبادت های آخر شب برای تصفیه روح و حیات قلب و تقویت اراده و خلوص نیرو می گرفته اند. علامه مجلسی نقل کرده که حضرت امام صادق(ع) فرمود: شرف مومن خواندن نماز شب است و عزتش، نگاهداری خود از اعراض مردم است.

در نیمه شب برخاستن و در مقابل عرش کبریایی ایستادن در شخص نمازگزار حالتی پدید می آورد که خود زمینه ساز مذهب شدن است. هر گاه فرد قدم در راه خودسازی نهاد و دست از انانیت برداشت و در طلب مقصد اصلی و خداجویی حرکت نمود و حال قلبش "وجهت و جهی للذی فطر السموات و الارض" شد می تواند به نجات او امیدوار بود.

از آیات استفاده می شود که اگر انسان بخواهد اراده قوی داشته باشد و در تصمیم گیری با مشکل روبرو نشود و در زندگی سرافراز باشد باید در شب ها و بین الطلوعین بیدار و به عبادت خداوند مشغول شود. این شب زنده داری به انسان نورانیت و نشاط می بخشد. البته بدست آوردن چنین حالتی کار بسیار مشکلی است، لذا می بینیم چند شبی موفق می شویم و بعد این عمل ادامه نمی یابد. در روایات داریم شیطان مراقب است که انسان به این فیض بزرگ نرسد چرا که حالتی که در دل شب و در آن سکوت برای انسان پیش می آید در سازندگی و استجاب دعا و قبول توبه بسیار مفید است همان طور که گناهان روز در شخص اثر می گذارد.

در آغاز اسلام نیز پیامبر با استفاده از همین برنامه روحانی مسلمانان را پرورش داد و شخصیت آنها را آن قدر بالا برد که گویی آن

انسان هاي قبل از اسلام نيستند. پيامبر اکرم (ص) مي فرمايد؛ بهترين شما کساني هستند که در سخن گفتن مودبند، گرسنگان را سير مي کنند و شب در آن هنگام که مردم خوابند نماز مي خوانند.

شخصي آمد خدمت امير(ع) عرض کرد يا علي! چطور است که نمي توانم براي نماز شب بيدار شوم؟ حضرت فرمود؛ از آن روست که گناه روز تو را زنجير کرده و نمي گذارد بيدار شوي.

نماز شب مرحله اي عالي از کمال است که اگر انسان بخواهد به اين کمال نایل شود بايد ابتدا خود را از گناه پاک کند تا به انجام نماز شب موفق شود و همين برخاستن نيمه شب توفیقي براي انجام دادن توبه است.

حضرت امير(ع) مي فرمايد؛ قيام شب موجب صحت جسم و خشنودي پروردگار و در معرض رحمت او قرار گرفتن و تمسك به اخلاق پيامبران است. امام صادق(ع) فرمود: دست از قيام شب برمдар. مغبون کسي است که از قيام و عبادت شب محروم شود.

در نتيجه مي توان گفت که هر گاه نماز مستحب با اخلاص و حضور قلب انجام گيرد بهترين و سيله تقرب است البته با ترك واجبات نمي توان با مستحبات تقرب جست.